

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 4C/130/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813201653
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8813201653.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Profidebt Slovakia, s.r.o., so sídlom Mliekarenská 10, 820 05 Bratislava, IČO: 35 925 922 zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s. r. o., IČO: 36 857 033, so sídlom Mliekarenská 10, 820 05 Bratislava proti žalovanému: Y. Ď., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX A. XXX, zast. B. Ď., nar. XX.X.XXXX, bytom A.L. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Občianskeho združenia slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská 10, 909 01 Skalica, IČO: 42 264 154, zast. JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Josipa Andriča 1, 900 25 Chorvátsky Grob, o zaplatenie 211,16 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu proti žalovanému **z a m i e t a .**

Žalovanému sa trovy konania **n e p r i z n á v a j ú.**

Súd **zaväzuje** žalobcu uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy konania vo výške 55,46 eur na účet právneho zástupcu JUDr. Jozefa Kempa, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 15.2.2013 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 211,16 eur, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 135,98 eur od 21.12.2008 až do dňa zaplatenia, úroku vo výške 0,05% denne zo sumy 135,98 eur od 21.12.2008 až do dňa zaplatenia a trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o úvere zo dňa 21.11.2007 (ďalej len zmluva o úvere) bol žalovanému poskytnutý úver splatný v 24-och mesačných splátkach vo výške 450 Sk. Žalovaný túto povinnosť nesplnil a neuhradil sumu 135,98 eur. Žalovaný porušil ustanovenia článku III všeobecných obchodných podmienok zmluvy o úvere, podľa ktorých bol povinný mesačne splátky splácať v stanovenej výške podľa splátkového kalendára a tento splátkový kalendár dodržiavať. Uvedené ustanovenia žalovaný porušil tým, že bol v omeškaní s úhradou splátky splatnej dňa 20.12.2008. Podľa článku 12. bod 12.3 všeobecných obchodných podmienok je žalovaný povinný zaplatiť veriteľovi okrem zmluvnej pokuty i sankčný úrok vo výške 0,05% za každý aj začatý deň omeškania. Žalovaný pohľadávku žalobcu neuhradil ani čiastočne. Pohľadávka žalobcu k dnešnému dňu predstavuje sumu 211,16 eur, ktorá pozostáva z neuhradenej časti úveru vo výške 135,98 eur, zmluvnej pokuty, odkúpených poplatkov vo výške 14,70 eur. Žalovaný je ďalej povinný zaplatiť 5% ročný úrok z omeškania zo sumy neuhradenej časti úveru od 21. 12. 2008 do dňa zaplatenia a úrok vo výške 0,05% zo sumy neuhradenej časti úveru od 21.12. 2008 do dňa zaplatenia. Dňa 08.03.2012 uzavrel žalobca ako postupník so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. (právny nástupca spoločnosti Tatra Credit, a.s.), IČO : 35 923 130 ako postupcom, zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej bola žalobcovi

postúpená splatná pohľadávka voči žalovanému zo zmluvy o úvere vo výške 211,16 eur s príslušenstvom a právami spojenými s pohľadávkou. Postúpenie pohľadávky oznámil postupca Consumer Finance Holding, a.s. žalovanému listom zo dňa 22.3.2012, v ktorom vyčíslil výšku pohľadávky žalobcu a vyzval žalovaného na jej zaplatenie. Žalovaný v stanovenej lehote pohľadávku navrhovateľa nezaplátil.

Žalovaný prostredníctvom svojho zástupcu uviedol, že on žiada žalobu zamietnuť.

Vedľajší účastník na strane žalovaného vzniesol námietku premlčania a žiadal žalobu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, zmluvou o pôžičke zo dňa 21.11.2007, Podmienkami k zmluve, listom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. zo dňa 22.3.2012 adresovaným žalovanému, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 8.3.2012 spolu s prílohami k zmluve o postúpení. Ďalej súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so spisom tunajšieho súdu sp.zn. 8P/158/2007 a rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 1.4.2008 č.k. 8P/158/2007-18, písomným podaním žalobcu doručeným súdu dňa 16.10.2013 spolu s prílohami, oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka doručeným súdu dňa 21.5.2013, písomným podaním vedľajšieho účastníka na strane žalovaného doručeným súdu dňa 27.9.2013, výpoveďou zástupcu žalovaného, dohodou o uznaní dlhu č. 6283138072 predloženou žalovaným na pojednávaní a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Postupca Consumer Finance Holding, a.s. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 21.11.2007 Zmluvu o pôžičke (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej sa postupca zaviazal poskytnúť žalovanému peňažné prostriedky na kúpu vopred určeného tovaru a to domáce kino Philips a žalovaný sa zaviazal finančné prostriedky veriteľovi vrátiť v 24 mesačných splátkach po vo výške 450,- Sk s akontáciou 450 Sk.

Podľa bodu 2.1 Všeobecných obchodných podmienok, tieto VOP upravujú vzťahy medzi Klientom na jednej strane a Spoločnosťou na strane druhej v súvislosti so Službou a jej poskytnutím na základe Zmluvy a pri uplatňovaní práv a plnení povinností vyplývajúcich zo Zmluvy a Povinným na jednej strane a Spoločnosťou na strane druhej v súvislosti s uspokojením alebo domáhaním sa uspokojenia Zabezpečovanej pohľadávky Spoločnosťou, ak Klient nesplní Zabezpečovanú pohľadávku riadne a včas.

Z bodu 2.3 Všeobecných obchodných podmienok vyplýva, že Tieto VOP a Podmienky sú prílohou Zmluvy a tvoria jej neoddeliteľnú súčasť a určujú časť obsahu Zmluvy, pokiaľ v Zmluve nie je výslovne uvedené inak.

Podľa bodu 5.4 Všeobecných obchodných podmienok klient je povinný plniť Spoločnosti za poskytnutie Služby riadne a včas spôsobom dohodnutým v Zmluve.

Ako vyplýva z bodu 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 Všeobecných obchodných podmienok 6.1 Klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú Pôžičku a to v pravidelných mesačných Splátkach v sume a termínoch určených Splátkovým kalendárom, inak v sume a termínoch uvedených v Zmluve a/alebo Podmienkach a/alebo VOP. Pokiaľ nie je v Splátkovom kalendári a/alebo Zmluve a/alebo Podmienkach a/alebo VOP stanovené inak, sú Splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. V jednotlivých Splátkach je zahrnutý dohodnutý anuitný úrok, príslušná časť istiny a Poplatok za poskytnutie pôžičky. Prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení Zmluvy a/alebo doručení Služby, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 8.3.2012 spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. ako postupca postúpila pohľadávku voči žalovanému, ktorá je predmetom tohto konania, na žalobcu ako postupníka. Uvedené je zrejme z prílohy k predmetnej zmluve, kde je špecifikovaná pohľadávka voči žalovanému jeho osobnými údajmi, číslom zmluvy a celkovým zostatkom úveru.

Listom zo dňa 22.3.2012 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., postúpila ku dňu 8.3.2012 svoju pohľadávku, ktorá jej vyplýva zo Zmluvy č. 4916347 zo dňa 21.11.2007 v celkovej výške 211,16 eur spolu s príslušenstvom a právami z akéhokoľvek zabezpečenia, na žalobcu. Žalovaný je povinný záväzky zo Zmluvy ktoré sú ku dňu 22.3.2012 vo výške 234,652 eur spolu s príslušenstvom plniť výhradne žalobcovi.

V písomnom podaní doručenom súdu dňa 16.10.2013 žalobca uviedol, že žalovaná suma pozostáva z nesplatenej časti úveru, sumy zmluvných pokút vyčíslených podľa článku 12 všeobecných obchodných podmienok. Žalovaný sa v zmluve zaviazal uhradiť úver vo výške 373,43 eur v 24. mesačných splátkach vo výške 14,94 eur a jednej vo výške 14,94 eur. Ako vyplýva z predloženého dokumentu poskytnutého právnym predchodcom Vyčíslenie pohľadávky žalovaný uhradil splátky vo výške 214,49 eur. Neuhradená cena úveru je vo výške 135,98 eur. Žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním a žalovanému tak vznikla povinnosť zaplatiť zmluvné pokuty podľa článku 12 Všeobecných obchodných podmienok. Žalovaná suma vo výške 211,16 eur pozostáva z neuhradenej časti úveru vo výške 135,98 eur, sankčnej pokuty vo výške 37,86 eur, pokuty za vypovedanie vo výške 15,17 eur a z pokuty za omeškanie vo výške 7,45 eur a z odkúpených poplatkov vo výške 14,70 eur.

Vedľajší účastník na strane žalovaného vo svojom písomnom vyjadrení vzniesol námietku premlčania a uviedol, že žalobca vymáha v predmetnom konaní na súde svoje právo na zaplatenie pohľadávky 211,16 eur s prísl. po uplynutí trojročnej premlčacej doby, nakoľko prvý raz mohol vykonať svoje právo a vymáhať žalovanú sumu dňa 21.12.2008, pričom žalobu na súd podal až dňa 15.2.2013, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

Žalovaný prostredníctvom svojho zástupcu vo výpovedi uviedol, že žalobca mu zaslal na podpísanie dohodu o uznaní dlhu, ktorú on podpísal dňa 14. 10. 2013 ako spoludlžník za dlžníka - žalovaného, avšak túto dohodu on súdu schváliť nedal. Nič bližšie mu nevysvetľovali, uviedli, aby len podpísal a zobral na seba, že bude platiť za otca. Zástupca žalovaného ani poriadne nevedel, čo podpísal, keby vedel, že nemusím platiť a ani otec nemusí platiť, nič by nepodpisoval. Žalobca využil to, že nemá vedomosť ako v takýchto veciach postupovať a telefonicky ho presviedčal o tom, aby to podpísal.

Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 8P/158/2007 je zrejmé, že uznesením Okresného súdu vo Vranove nad Topľou zo dňa 01. 04. 2008 č. k. 8P/158/2007- 18, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom 24. 04. 2008, bol B. Ď., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX ustanovený za opatrovníka pre Y. Ď., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX a to v oblasti preberania finančných a iných majetkových plnení za opatrovníka, hospodárenie s týmito, opatrovník je povinný spravovať a dohliadať na správu majetku opatrovanca ako aj robiť potrebné a vhodné opatrenia na zaistenie a zabezpečenie jeho majetku. Opatrovník musí povinnosť vykonávať riadne a dbať na pokyny súdu.

Žalobca uzavrel so zástupcom žalovaného dňa 14.10.2013 dohodu o uznaní dlhu č. 6283138072 so splátkovým kalendárom, v ktorej sa zástupca žalovaného na prednej listine zaviazal uhradiť v splátkach dlh zo zmluvy č. 4916347 vo výške 366,43 eur pozostávajúci z istiny pohľadávky vo výške 135,98 eur a príslušenstva pohľadávky a sankcií v sume 230,45 eur v 18 mesačných splátkach vo výške 20 eur splatných v 30. deň v mesiaci. V časti „Súčasť dohody“ je uvedené, že neoddeliteľnú súčasť dohody o uznaní dlhu tvoria zmluvné ustanovenia na zadnej strane tohto listu.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická

osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úrok (§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o pôžičke, ktorá bola na žalobcu postúpená zmluvou o postúpení, preto má súd za to, že je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu. Zmluva bola uzavretá 21.11.2007, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka, ktorý v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplatnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný od 1.7.2007 a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Z § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy vyplýva, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Z § 100 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby (podľa § 111 Občianskeho zákonníka).

V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Aj keď zástupca žalovaného nevzniesol námietku premlčania a v predmetnej veci, námietku premlčania vzniesol vedľajší účastník, ktorý v konaní vystupuje na jeho podporu. Úlohou súdu bolo preto v prvom rade sa so vznesenou námietkou vysporiadať.

Akýkoľvek úkon v konaní vedľajší účastník vykoná, nesmie byť v rozpore so záujmami hlavného účastníka, na ktorého procesnej strane vystupuje. Z tejto dikcie nemožno jednoznačne odvodiť, že úkon vedľajšieho účastníka s ktorým nesúhlasí hlavný účastník, bude automaticky zo strany súdu zamietnutý. Nasvedčuje tomu dikcia § 93 ods. 4 O. s. p. „posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností“. Z tejto dikcie možno vyvodíť, že súd bude úkon vedľajšieho účastníka, s ktorým nevyslovil súhlas hlavný účastník, posudzovať so zreteľom na všetky okolnosti prípadu. Môže sa totiž stať, že takýto úkon bude vlastne hlavnému účastníkovi na prospech, v tom prípade môže súd zvážiť, že takýto úkon vykoná, a to napriek nesúhlasu hlavného účastníka (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. augusta 2012, sp. zn. 2 Obdo 27/2012).

Súd vyhodnotil vznesenú námietku premlčania vedľajším účastníkom ako úkon, ktorý je jednoznačne na prospech žalovaného, keďže v danom prípade mu prinesie plný úspech v spore.

K možnosti vzniesť námietku premlčania vedľajším účastníkom súd poukazuje napríklad na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. augusta 2012, sp. zn. 15Co/169/2012, v odôvodnení ktorého sa uvádza, že vedľajší účastník pomáha odporcovi v spore a môže preto využiť všetky zákonom dovolené možnosti, medzi iným aj obranu vo forme vznesenia námietky premlčania, pričom daný úkon je svojou podstatou procesným úkonom, ktorý nie je dispozičným úkonom, ktorým by vedľajší účastník zasahoval do predmetu konania zásadným spôsobom, t. j. nakladal s návrhom ako takým, uzavrel zmier, zobral návrh späť a pod.. Podstavenie vedľajšieho účastníka charakterizujú rovnaké procesné práva a povinnosti ako účastníka, na stranu ktorého sa pripojil. Jeho podstavenie je čiastočne obmedzené postavením účastníka, ktorý je dominus litis. V konaní nebol zistený ani výslovný nesúhlas spotrebiteľa so vznesenou námietkou premlčania, navyše odporca 1/ taktiež vzniesol námietku premlčania. Konanie vedľajšieho účastníka je tak na prospech odporcov.

Z podania žalobcu doručeného súdu dňa 16.10.2013 a špecifikácie žalovanej sumy a prehľadu úhrad vyplýva, ako aj samotnej zmluvy o pôžičke vyplýva, že splatnosť všetkých splátok pôžičky nastala ku dňu 20.12.2008, kedy ako dátum posledného predpisu splátky pôžičky je uvedený deň 20.12.2008. Trojročná premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať, tak začala v prípade poslednej splátky plynúť najneskôr dňa 21.12.2008 a uplynula dňa 21.12.2011. Súd je však toho názoru, že ako vyplynulo z predloženej špecifikácie, úver bol zosplatený predčasne a splatnosť celého úveru nastala už dňa 20.12.2008.

Uvedené vyplýva aj zo samotnej žaloby, v ktorej žalobca uvádza, že žalovaný porušil povinnosť splácať mesačné splátky pôžičky tým, že bol v omeškaní s úhradou splátky splatnej dňa 20.12.2008 a zároveň žalobca požadoval úrok z omeškania z celej sumy pôžičky odo dňa 21.12.2008 do zaplatenia. Uvedené je zrejme aj zo skutočnosti, že ku dňu postúpenia pohľadávky dňa 8.3.2012 už bol žalovaný podľa špecifikácie žalovanej sumy 1167 dní v omeškaní.

Nárok žalobcu voči žalovanému je tak podľa názoru súdu premlčaný, keďže žaloba bola na súde podaná až po uplynutí trojročnej premlčacej doby dňa 15.2.2013.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej,

a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Keďže trojročná premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať uplynula dňa 21.12.2011, vedľajší účastník na strane žalovaného dôvodne vzniesol námietku premlčania, súdu neostávalo iné, ako žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

Zástupca žalovaného súdu predložil formulárové tlačivo Dohodu o uznaní dlhu č. 6283138072 so splátkovým kalendárom, v ktorej sa na prednej listine zaviazal uhradiť v splátkach dlh zo zmluvy č. 4916347 dlh vo výške 366,43 eur. Súd po preskúmaní predmetnej Dohody o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom, zistil, že dohoda je typickým formulárom, ktorým sa vzniknutý stav snaží žalobca zmeniť vo svoj prospech tým, že sa na podpis spotrebiteľom predkladá zdanlivo výhodný formulár o splátkach s vyhlásením o vedomosti právnych dôsledkov uznania premlčaného dlhu alebo jeho premlčanej časti v zmluvných ustanoveniach uvedených na zadnej strane listiny drobným písmom.

Tak ako súd vyššie uviedol, právny vzťah medzi účastníkmi konania je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a teda na tento je potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu a teda aj na právny úkon uznania dlhu žalovaným. Dohodu o uznaní dlhu č. 6283138072 so splátkovým kalendárom je potrebné považovať za dodatok k predbežne formulovanej štandardnej zmluve, teda k spotrebiteľskej zmluve, z ktorej žalobca odvodzuje svoj právny nárok. Právny režim predbežne formulovanej štandardnej zmluvy definovaný v čl. 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, teda nevyhnutne musí dopadať aj na predmetnú dohodu.

Postup žalobcu je v rozpore s dobrými mravmi, pretože podpisom takejto formulárovej dohody žalovaný ako spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie dohodnuté v pôvodnej zmluve v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Je nelogické, aby spotrebiteľ, ak by mal vedomosť o stave veci, mal záujem na uznaní záväzku a predĺžení premlčacej doby. Ide o znevýhodnenie spotrebiteľa výlučne v prospech dodávateľa, predložením vopred pripraveného tlačiva na podpis spotrebiteľovi. Navyše žalobca predložil toto tlačivo na podpis žalovanému dňa 14.10.2013, teda nie len po začatí konania vo veci, ale aj po oznámení vstupu vedľajšieho účastníka do konania a vznosení námietky premlčania, kedy už žalobca predpokladal svoj neúspech v spore.

Dohodu o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom bola vykonaná na predtlačí žalobcu, pričom označenie listiny môže u bežného občana - spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím za určitých okolností, keď je zo strany veriteľa, resp. jeho právneho nástupca či už písomne alebo ústne, telefonicky či iným spôsobom upozorňovaný, keď nie až zavražňovaný, možným súdnym konaním a následnou exekúciou, priviesť k rozhodnutiu uzavrieť takúto dohodu o splátkovom kalendári v snahe zabrániť jeho postihu a urovnať svoje záväzky voči druhej strane. V ďalšom si však možno často ani neuvedomuje, aké ďalšie prehlásenia podpísal, prípadne k akým ďalším povinnostiam alebo sankciám sa zaviazal.

Súd preto predmetnú dohodu podrobil aj z pohľadu súdnej kontroly nekalých obchodných praktík. Inštitút nekalej obchodnej praktiky je zákonným termínom, ktorý nie je možné prehliadať ani v rovine súkromného práva.

V prípade, že žalobca uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu takto uplatnenému právu. Ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky, ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Konaním v rozpore s dobrými mravmi na účely zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z. (účinný v čase podpisu dohody) sa rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej dohody (§ 4 ods. 8 zák. o ochrane spotrebiteľa).

U iných praktík ako sú taxatívne uvedené v prílohe č. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa je pre záver o nekalosti dôležitá existencia nižšie uvedených aspektov.

Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov (§ 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa).

Odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti (§ 2 písm. u) zákona o ochrane spotrebiteľa).

Podstatným narušením ekonomického správania spotrebiteľa sa rozumie využitie obchodnej praktiky na značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľa urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil (§ 2 písm. r) zákona o ochrane spotrebiteľa).

Zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním Dohody o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom zo dňa 14.10.2013, ktorú podpísal zástupca žalovaného, súd hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu a to nedostatok odbornej starostlivostí na strane dodávateľa, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa.

Uznanie dlhu žalovaným súd považuje za právne neúčinné, pretože, zástupca žalovaného nemal vedomosť o následkoch uznania dlhu, ktoré je zakomponované do dohody o uzavretí splátkového kalendára, pričom je možné mať pochybnosti o tom, že ide o jeho skutočný prejav vôle uznať dlh a nejde iba o vôľu uzavrieť dohodu o splátkach o žalobcom. Z uvedeného je zrejmé, že pri dostatku informácií by uvedenú dohodu spojenú s uznaním dlhu nepodpísal. Žalobca v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti predložil zástupcovi žalovaného na podpis formulár, ktorý žalobca používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov a údaje o dlžníkoch sú následne do formulára dopisované rukou, pričom ak dlžník podpisuje takúto dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznal svoj záväzok, ale aby dosiahol možnosť uhrádzať svoj dlh v splátkach. Uznanie záväzku je cieľ sledovaný žalobcom, nie však žalovaným (jeho zástupcom) ako spotrebiteľom, ktorý obsah formulára nemôže nijako ovplyvniť.

Zo samotného znenia Dohody o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom je zrejmé, že sa jedná o formulárový dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako ústupok žalovanému vo forme povolenia splátok dlhu, no jeho skrytým cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie žalobného nároku. Navyac dopredu pripravený text v podobe formulára je vytlačený drobným písmom, čo spôsobuje, že bežný priemerne informovaný spotrebiteľ si tento text dôkladne neprečíta. Aj v prípade, že by uvedený text prečítal a nemá právnické vzdelanie, ťažko možno predpokladať, že by si mohol byť vedomý právnych dôsledkov uznania dlhu.

Ak by žalobca postupoval s odbornou starostlivosťou, nepoužil by jeden formulár, ktorý obsahuje dohodu o splátkach ako dvojstranný právny úkon, zároveň uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon a zároveň obsahuje ďalšie sankcie za porušenie splácania dlhu (bod 4 Zmluvných ustanovení). Takto vytvorený

formulár pôsobí na spotrebiteľa prinajmenšom máťúco, pričom možno predpokladať, že práve to je jeho účelom.

Pri vyhodnocovaní praktiky dodávateľa súd musí operovať priemerným spotrebiteľom (Smernica Rady AEP 2005/29 bod 19 Preambuly) a existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podpíše dokument sledujúci dosiahnutie splátok. V skutočnosti ide preto podľa citovanej Smernice (čl. 5 a 9) o nekalú obchodnú praktiku a neodbornú starostlivosť dodávateľa v záujme vyššej kvality života ľudí.

Keďže súd zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním Dohody o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom zo dňa 14.10.2013, vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, lebo pri uzavretí predmetnej dohody neboli dodržané princípy dobromyselnosti a čestnosti, tak ako sa nimi súd zaoberal a uviedol vyššie a ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, a teda absolútne neplatný, súd neposkytol ochranu takto uplatnenému právu a na predmetnú dohodu neprihliadal. Dohoda o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom je neplatná, nemôže mať právne následky riadneho uznania dlhu, a to aj vo vzťahu k premlčaniu žalovanej pohľadávky, súd preto vyhovel námietke premlčania vznesenej vedľajším účastníkom žalovaného ako už uviedol vyššie.

Odhliadnuc od vyššie uvedeného, je potrebné poukázať na skutočnosť, že predmetný úkon - Dohoda o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom zo dňa 14.10.2013 podpísaný opatrovníkom žalovaného nebol schválený zo strany súdu. Pričom s poukazom na § 179 O.s.p., v spojení s § 193 O.s.p. na platnosť takéhoto právneho úkonu urobeného opatrovníkom, je potrebné schválenie súdu a súd ho schváli iba v prípade, že je to v záujme opatrovanca. Podpísanie takejto dohody o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom súd nemôže považovať za bežnú vec, teda schválenie sa v tomto prípade vyžadovalo, avšak k tomuto schváleniu nedošlo.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalovaný, ktorý bol vo veci plne úspešný sa zriekol práva na náhradu trov konania, preto mu súd ani náhradu trov nepriznal.

Čo sa týka vzťahu žalobca a vedľajší účastník na strane žalovaného, tak v zmysle § 137 Občianskeho súdneho poriadku trovami konania je aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu.

Súd priznal vedľajšiemu účastníkovi ako účastníkovi, ktorý sa konania zúčastnil na strane žalovaného, ktorý bol v plnom rozsahu úspešný, náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Podľa názoru súdu má právny zástupca vedľajšieho účastníka nárok na trovy právneho zastúpenia z tarifnej hodnoty 211,16 eur, ktoré sú vyčíslené takto:

- odmena v sume 39,84 eur za 2 úkony právnej služby podľa § 10 ods.1 § 14 ods. 1 písm. a), b) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Paušálna náhrada podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. je v roku 2013 vo výške 7,81 eur.

- príprava a prevzatie zastúpenia 19,92 eur + RP 7,81 eur

- písomné podanie zo dňa 27.9.2013..... 19,92 eur + RP 7,81 eur

Spolu vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného priznal súd náhradu trov konania vo výške 55,46 eur.

Ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, musí sa súd, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako zástupca účastníka alebo vedľajší účastník na strane spotrebiteľa zaoberať tým, či takéto trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa (Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 25. 04. 2012, sp. zn. 17Co/91/2012).

Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Náklady s tým spojené sú vždy potrebné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom (uznesenie Krajského súdu Prešov zo dňa 28. marca 2012, sp. zn. 7Co/34/2012).

V právnej veci týkajúcej sa spotrebiteľského sporu má oprávnenie vystupovať ako vedľajší účastník aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov, pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane spotrebiteľa mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. apríla 2012, sp. zn. 17Co/87/2012).

Právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka bol doručený návrh spolu s prílohami. Na tomto základe, po preštudovaní zaslaného materiálu podal právny zástupca vedľajšieho účastníka dňa 27.9.2013 vyjadrenie vo veci, ktoré obsahovalo právny rozbor prejednávanej veci, kde tento účastník vzniesol námietku premlčania, ktorá znamenala pre žalobcu neúspech v spore v celom rozsahu. Teda ak pri posudzovaní jednotlivých úkonov právnej služby vedľajšieho účastníka sa posudzuje ich účelnosť ako vlastnosť, ktorá sleduje naplnenie cieľa, súd je toho názoru, že oba úkony právnej služby boli účelné. Ich cieľom bola pomoc žalovanému ako spotrebiteľovi a zlepšenie jeho procesného postavenia v spore, a to najmä ako už bolo uvedené, vznesením námietky premlčania uplatnenej pohľadávky, prípadne poukázaním na ďalšie skutočnosti.

Súd poukazuje na obdobný názor vyslovený napríklad v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/253/2012 zo dňa 25.9.2012, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/69/2012 zo dňa 05.12.2012, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/94/2012 zo dňa 28.06.2012, Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 3Cob/226/2012 zo dňa 20.11.2012, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/194/2012 zo dňa 31.08.2012.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.